

Tips voor gesprekken met Roze Ouderen

Ongeveer 10% van de mensen is niet hetero. Dat geldt voor jonge en ook voor oude mensen. Dat is goed om te weten, als je met ouderen werkt.

Want, hoewel u als vrijwilliger misschien wel heel open staat voor diversiteit, zult u aan de meeste 'roze' ouderen (lesbische, homoseksuele, biseksuele of transgender-(LHBT) ouderen) niet meteen merken dat zij LHBT zijn. Als u met hen in gesprek gaat alsof zij hetero zijn, kunt u minder voor hen betekenen dan u zou willen.

Gelukkig is het helemaal niet moeilijk om 'inclusief' te zijn, om ook 'roze ouderen' het gevoel te geven dat zij hun verhaal bij u kwijt kunnen. Het gaat er eigenlijk alleen maar om dat een oudere aan u méerkt dat u er voor open staat naar zijn of haar verhaal te luisteren. U zult dus expliciet moeten laten merken dat u het prima vindt als hij of zij LHBT is.

Een paar dingen die goed zijn om te weten:

75+ers die LHBT zijn, zijn opgegroeid in een tijd waarin dat 'anders zijn' nog niet zo makkelijk geaccepteerd werd. Een paar gevolgen hiervan:

- Oudere LHBT's gaan er vaak niet vanuit dat zij open kunnen zijn over hun geaardheid. Zij zijn gewend die te verbergen voor hun omgeving en gaan daarin soms behoorlijk ver. U zult waarschijnlijk niet aan iemand merken dat hij LHBT is en ouderen zullen dit niet zelf benoemen.
- Veel oudere LHBT's zijn nooit getrouwd geweest en hebben geen vaste relatie gehad, bijvoorbeeld omdat hun familie dat niet zou accepteren.
- Veel oudere LHBT's zijn nooit open geweest over hun geaardheid. Zij hebben daardoor hun hele leven met een groot geheim geleefd.
- De meeste oudere LHBT's hebben geen kinderen.
- Sommige LHBT-ouderen zijn ver van hun familie gaan wonen, om in de grote stad zichzelf te kunnen zijn. Zij hebben daar een LHBT-vriendengroep opgebouwd. Echter, naarmate zij ouder en minder mobiel worden, blijft er steeds minder van hun sociale netwerk over.
- Eenzaamheid is bij deze groep een groot probleem.

Ouderen hebben niet altijd meer de mogelijkheid een 'roze' netwerk te onderhouden. Daardoor kan dát deel van hun identiteit geen ruimte meer krijgen. Het kan heel prettig voor hen zijn als zij daar met u wél open over kunnen zijn.

Er zijn ontmoetingsbijeenkomsten voor 'roze ouderen' en er is een 'roze bezoekvrijwilligersproject'. Mocht u met een LHBT-oudere te maken krijgen, kunt u hen daar over vertellen.

Tips voor uw gesprekken met 75+ers: Zo zullen ook ‘roze’ ouderen zich aangesproken voelen:

Tip 1:

Wees bewust dat er mensen zijn die niet hetero zijn. Alleen al door daar bewust van te zijn, maakt u veel verschil.

Tip 2:

Laat in uw woordkeuze expliciet merken dat u open staat voor seksuele diversiteit.

Hier vindt u een paar voorbeelden van vragen die u kunt stellen om aan de oudere te laten merken dat u open staat voor seksuele of genderdiversiteit.

Hoe kunt u de vragen zo stellen dat ook ‘roze’ ouderen zich aangesproken voelen?

Veelal zijn standaardvragen ‘Bent u getrouwd geweest?’ en ‘Heeft u kinderen?’ De generatie (homoseksuele) ouderen van nu, waren jong in een tijd dat trouwen en kinderen krijgen nog niet binnen de mogelijkheden lagen. Dat maakt dat voor hen deze vragen niet aansluiten bij hún verhaal. Dit is te ondervangen door andere woorden te kiezen, bijvoorbeeld:

- Hebt u een vaste relatie (gehad)?
- Was dat met (een) man(nen) of met (een) vrouw(en)?
 - ➔ Zo geeft u aan dat u er voor open staat dat deze persoon gevoelens kan hebben voor mannen en vrouwen.

U kunt ook kiezen voor de volgende vragen:

- Bent u weleens verliefd (geweest)?
- Was dat op mannen of vrouwen of allebei?

Als iemand nooit een vaste relatie heeft gehad, dan kan dat ook te maken hebben met homoseksuele gevoelens. U zou dan als volgt door kunnen vragen:

- ‘Bent u de juiste man of vrouw niet tegengekomen?’
 - ➔ (benoem man en vrouw allebei als mogelijkheid) of
- ‘Was de juiste niet zoals de omgeving van u zou verwachten?’
 - ➔ (bijv. iemand van dezelfde sekse of een andere culturele achtergrond)
- Bent u weleens ‘stiekem’ verliefd geweest?
 - ➔ (benoem man en vrouw allebei als mogelijkheid)

En indien dat niet het geval is kunt u nog doorvragen op de volgende manier:

- Heeft u hechte vriendschappen (gehad) met mannen of met vrouwen?